

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 621/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou Cubinková, s.r.o., Mickiewiczova 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Eva Cubinková, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 96/2022 z 31. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 16. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Napadnutý rozsudok navrhuje zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov právneho zastúpenia vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 50 C 75/2018 sa sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne domáhala proti žalovanej (mestská časť [REDACTED] zaplata 191 974,23 eur s príslušenstvom z titulu náhrady za užívanie pozemkov. Okresný súd rozsudkom z 13. decembra 2021 žalobu sťažovateľky zamietol, keďže posúdil sťažovateľkou uplatnený nárok ako nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom *in rem* podľa zákona č. 66/2009

Z. z. o niektorých opatreniach pri majetkovoprávnom usporiadaní pozemkov pod stavbami, ktoré prešli z vlastníctva štátu na obce a vyššie územné celky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 66/2009 Z. z.“), za ktorý patrí primeraná náhrada vo forme jednorazového plnenia. Tento nárok sa podľa okresného súdu premlčal 1. júla 2012, sťažovateľka podala žalobu 6. októbra 2018.

3. O odvolaní sťažovateľky rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom, ktorým rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny. Rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť 17. júla 2023.

II.

Argumentácia sťažovateľky

4. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudku krajského súdu, ktorý podľa jej názoru dostatočne neozrejmil, ako dospel k právnemu záveru o povahe zákonného vecného bremena *in rem* a (rovnako ako okresný súd) nevysporiadal sa s argumentmi sťažovateľky. Krajský súd nevysvetlil, prečo v predchádzajúcom rozhodnutí v skutkovo a právne rovnakej veci sťažovateľky (sp. zn. 3 Cob 21/2020) jej priznal náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva vecným bremenom zo zákona č. 66/2009 Z. z. vo forme opakujúceho sa plnenia. Napadnutý rozsudok krajského súdu odporuje princípu právnej istoty, a preto zasiahol do práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka poukazuje na zmenu judikatúry najvyšších súdnych autorít vo vzťahu k náhrade za obmedzenie vlastníckeho práva zriadením zákonného vecného bremena. Zatiaľ čo do roku 2018 sa plnenie za toto obmedzenie považovalo za opakujúce sa, od roku 2018 ho judikatúra vníma ako jednorazové.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv garantovaných ústavou a dohovorom napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorý, rozhodujúc o odvolaní sťažovateľky ako žalobkyne, potvrdil napadnutý zamietajúci rozsudok okresného súdu ako vecne správny. Vo vzťahu k predmetnému rozsudku namieta jeho nedostatočné odôvodnenie.

6. Ústavný súd vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky použitú v ústavnej sťažnosti zisťoval, či sťažovateľka v označenej veci podala dovolanie. Zistil, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala 18. septembra 2023 dovolanie, o ktorom zatiaľ nebolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozhodnuté.

7. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných

prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (napr. I. ÚS 96/2022).

8. Rešpektujúc princíp subsidiarity, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd je tým orgánom právnej ochrany základných práv a slobôd, ktorý je oprávnený posúdiť námietky sťažovateľky týkajúce sa zákonne aj ústavne súladného právneho posúdenia zásahov do jej práv krajským súdom, a to na základe uplatneného mimoriadneho opravného prostriedku, teda dovolania.

9. Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. III. ÚS 260/2015), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

10. Je potrebné osobitne zdôrazniť, že za súčasnej právnej úpravy sťažovatelia nie sú vystavení riziku odmietnutia ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu pre jej oneskorenosť, ak proti nemu podajú vecne neúspešné dovolanie. Podľa § 124 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (IV. ÚS 82/2020).

11. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky pre nedostatok svojej právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu